

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Ochrona dóbr kultury

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia sztuki średniowiecznej polskiej

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 4

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. dr Szymon Tracz;

Koordynator sylabusu:

ks. dr Szymon Tracz

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia sztuki średniowiecznej polskiej](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:30h/e/4ECTS]: ks. dr Szymon Tracz;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

Zapoznanie studentów z rozszerzoną terminologią z zakresu historii sztuki średniowiecznej polskiej oraz omówienie podstawowych zagadnień i zjawisk artystycznych zachodzących na ziemiach polskich od X do 1 poł. XVI w. oraz odniesienie ich do tych samych procesów występujących w innych miejscach Europy.

Treści kształcenia:

T.1 - Przedstawienie podstawowych zagadnień związanych z kształtowaniem się polskiej architektury romańskiej - rotundy i palatia, katedry i kolegiaty XI i XII w., oraz architektura cysterska i mendykancka XIII w.

T.2 - Scharakteryzowanie najważniejszych zespołów rzeźby romańskiej w Polsce i omówienie głównych nurtów stylistycznych-artystycznych

T.3 - Omówienie najważniejszych przykładów romańskiego rzemiosła artystycznego w Polsce

T.4 - Syntetyczne przedstawienia najważniejszych procesów charakteryzujących kształtowanie się i rozwój polskiej architektury gotyckiej od 2. poł. XIII w. do pocz. XVI w. na wybranych przykładach ze Śląska, Małopolski, Ziemiach Ruskich Korony, Wielkopolski, Pomorza Zachodniego i Wschodniego oraz Mazowsza i Wielkiego Księstwa Litewskiego.

T.5 - Przedstawienie zagadnień związanych z rozwojem polskiej rzeźby gotyckiej w poszczególnych dzielnicach: Śląska, Małopolski, Wielkopolski, Pomorza Zachodniego i Wschodniego oraz ukazanie kształtujących ją nurtów stylistycznych i warsztatowych na przestrzeni od koń. XIII w. do pocz. XVI w.

T.6 - Scharakteryzowanie i omówienie wybranych zespołów gotyckiego malarstwa ściennego w Polsce oraz przedstawienie najważniejszych nurtów artystycznych i warsztatowych kształtujących polskie malarstwo tablicowe od XIV do 1. poł. XVI w. na Śląsku, w Małopolsce, Wielkopolsce oraz Pomorzu Zachodnim i Wschodnim.

T.7 - Omówienie wybranych przykładów gotyckiego rzemiosła artystycznego oraz kształtujących go procesów. Wykład jest poświęcony sztuce średniowiecznej polskiej, obejmuje podstawowe zagadnienia i zjawiska artystyczne od końca X do początków XVI wieku. Omówione zostaną następujące zagadnienia: rotundy i palatia; katedry i kolegiaty XI i XII wieku; architektura cysterska XIII wieku; architektura mendykancka XIII wieku; romańskie rzemiosło artystyczne; architektura wczesnogotycka; sztuka pomnikowa Piastów śląskich; sztuka w służbie odrodzonego Królestwa; architektura XIV wieku – Małopolska, Śląsk, Państwo Krzyżackie, Pomorze Zachodnie; malarstwo śienne XIV i XV wieku – Małopolska, Śląsk, Pomorze, Wielkopolska; rzeźba gotycka XIV i XV wieku – Małopolska, Śląsk, Państwo Krzyżackie; architektura późnego gotyku na ziemiach polskich; złotnictwo gotyckie.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

W_1 Student ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dóbr kultury. Zna jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną.

W_2 Student zna i rozumie terminologię z zakresu historii sztuki i ochrony dóbr kultury.

W_3 Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną oraz szczegółową, z zakresu polskiej sztuki średniowiecznej, jej periodyzacji, głównych kierunkach jej rozwoju oraz tematyki i ikonografii.

W_4 Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieł sztuki średniowiecznej w Polsce.

UMIEJĘTNOŚCI

U_1 Student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje w zakresie historii polskiej sztuki średniowiecznej z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

U_2 Student umie rozpoznać różne rodzaje dzieł charakterystycznych dla średniowiecznej sztuki polskiej oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.

U_3 Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania wniosków.

KOMPETENCJE

K_1 Student ma świadomość zakresu swojej wiedzy z obszaru polskiej sztuki średniowiecznej i umiejętności warsztatowych oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M.1 Wykład

M.2 Prezentacja multimedialna

M.3 Zajęcia terenowe

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny:

1. Rozpoznanie prezentowanego na ilustracji dzieła sztuki oraz omówienie związanej z nim problematyki artystycznej w zakresie, w którym problematyka ta jest ujmowana w podstawowej literaturze przedmiotu. Oprócz rozpoznania i właściwego scharakteryzowania związanych z danym dziełem zagadnień historyczno-artystycznych, oceniana jest także umiejętność posługiwania się właściwą terminologią oraz wiedza na temat historyczno-kulturowego kontekstu danego zjawiska artystycznego (znajomość podstawowych faktów z zakresu topografii, historii, religii, filozofii i kultury literackiej epoki)
2. Przedstawienie dwóch wybranych zagadnień z zakresu polskiej sztuki średniowiecznej, z uwzględnieniem charakterystyki zachodzących procesów artystycznych w oparciu o treści zawarte w podstawowej literaturze przedmiotu.

Lektury podstawowe:

Architektura gotycka w Polsce, red. T. Mroczko, M. Arszyski, T. 1-3, Warszawa 1995;

Dobrowolski T., Sztuka Krakowa, Kraków 1978;

Historia sztuki polskiej, red. T. Dobrowolski, T. I., Średniowiecze, Kraków 1965;

Grzybowski A., Gotycka architektura murowana w Polsce, Warszawa 2014;

Horzela D., Późnogotycka rzeźba drewniana w Małopolsce około 1440-1477, Kraków 2012;

Malarstwo gotyckie w Polsce, red. A.S. Labuda, K. Secomska, T. 1-3, Warszawa 2004;

Samek J., Polskie rzemiosło artystyczne – średniowiecze, Warszawa 2000;

Sztuka polska przedromańska i romańska do schyłku XIII wieku, red. M. Walickiego, Warszawa 1971;

Świechowski Z., Sztuka romańska w Polsce, Warszawa 1990.

Lektury uzupełniające:

Błażejewska A., Rzeźba w Prusach Krzyżackich do połowy XIV w. Źródła stylu, Toruń 2012;

Jakubek-Raczkowska M., Rzeźba gdańska przełomu XIV i XV w., Warszawa 2006;

Labuda A.S., Malarstwo tablicowe w Gdańsku w 2. poł. XV w., Warszawa 1979;

Późny Gotyk. Studia nad sztuką przełomu średniowiecza i czasów nowych, red. Szczęśny Dettloff, Warszawa 1965;

Szczepkowska-Naliwajek K., Złotnictwo gotyckie Pomorza Gdańskiego, Ziemi chełmińskiej i Warmii, Wrocław-Kraków, 1987;

Walanus W., Późnogotycka rzeźba drewniana w Małopolsce 1490-1540, Kraków 2006.

Uwagi: